ЕМТИХАН БАҒДАРЛАМАСЫ
Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті
Философия және саясаттану факультеті
Философия кафедрасы

101847 «КЛАССИКАЛЫҚ НЕМІС ФИЛОСОФИЯСЫ: КАНТ ПЕН ГЕГЕЛЬ»
М 10 пәні бойынша
2023-2024 оқу жылының күзгі семестрі 6В02201 – философия, 5 семестр

Құраст.:
Ғабитов Тұрсын Хафизұлы, филос.ғ.д., философия кафедрасының профессоры
e-mail: tursungabitov@mail.ru, каб.: 403; 8 7081102965

Қорытынды емтихан семестр аясында қарастырылған барлық тақырыптарды қамтиды және де қосымша тапсырмалар бойынша берілген сұрақтар негізінде жазбаша емтихан арқылы жүргізіледі

Емтиханға ұсынылатын оқу тақырыптары: Емтиханның тақырыптық мазмұны семестр барысында оқылған дәрістерді, өткізілген семинарларды және студент орындаған өзіндік жұмыстарды қамтиды. Емтихан барысында студент пән бойынша негізгі білімін, оның басты категориялар аппаратын қолдана алатынын, өз ойын тұжырымдап, логикалық жүйелі түрде жеткізе білетінін, себеп-салдарлық байланыстарды айқындай алатынын, қойылып отырған мәселе бойынша өз пікірін нақты мысалдар келтіре отырып, пікірталас түрінде қорғауға қабілеттілігін айқын көрсете білуі тиіс.

Оқу нәтижелері: Емтиханға дайындық барысында студент курстың негізгі мазмұнын, терминологиясы мен әдістерін қайталауы қажет. Курсты оқудың қорытындынәтижесінде студент мына қабілеттерге ие болуы тиіс:

- Философия тарихындағы сана, қоғам түсініктерінің қалыптасуы туралы білімге;

- Өркениеттену үстіндегі әлем құндылықтары: оның қазақстандық қоғамдық санамен үйлесімділігі және қайшылықтарын талдауға;

- Қазақстандық мәдениеттің типологиялық ерекшеліктерінің қоғамдық сананың жаңғыруына ықпалы туралы білімге;

- Адамның ішкі-жан-дүниесі мен қоғам үйлесімділігіне, қоғамдық бірліктің мазмұнын ұғуда;

- Қоғам туралы өз ой-пікірін қалыптастыруда жан-жақты білім алуға қол жеткізеді.

Емтихан емтихандар кестесінде белгіленген уақытта басталады. Студент емтихан тапсыру барысында университетте жалпы қабылданған емтихан талаптарын қатаңсақтауы тиіс. Олар бұзылған жағдайда студентке «F» бағасы қойылады.

Емтихан формасы: Қорытынды емтихан стандартты өткізу формасында оқытушы дайындаған билет сұрақтарына жазбаша (офлайн) жауап беру түрінде өтеді.

Емтиханды бағалау: Оқытушы студенттің білімін оның емтихандағы жазбаша жауаптарының қорытындысы бойынша бағалайды.

Студенттің жауаптары мына көрсеткіштер бойынша бағаланады:

1) Студенттің сұрақ бойынша мінсіз, жан-жақты философиялық білімін көрсетуі, сұрақтың терең мазмұнын ашуы, түпнұсқаларды және философиялық категориалдық аппаратты қолдана отырып, сұрақтың жауабын айқын да түсінікті баяндауы;
2) Түпнұсқаларды қолдана отырып жауап берумен қатар, жекелеген кемшіліктер жіберуі;
3) Сұрақты нашар баяндауы, түпнұсқаларды қолданбауы, яғни пән бойынша білімінің жоқтығын көрсетуі.
Сұрақтардың күрделілігіне қарай жауаптар: бірінші сұрақ 30 баллға, екінші 30 баллға және үшінші сұрақтар әрқайсысы 40 баллға дейін бағаланады. Емтихан кезінде студент университетте қабылданған талаптарды қатаң орындауы тиіс (емтиханға кешікпеу, емтихан кезінде электрондық құралдарды қолданбау, көшірмеу, тыныштық сақтау және т.б.). Баға қойылу мерзімі – 48 сағат.

Емтиханның негізгі міндеттері:

- болашақ студенттерді адамзат баласының рухани жетістіктерін игеруге, мәдениеттің қалыптасуы мен дамуының әмбебаптық заңдылықтары мен негізгі түрлерін меңгеруге және әлемдік мәдениеттің інжу-маржанын өз беттерімен түсініп-білуге, кәсіби деңгейлерін одан әрі арттыруға бағдарлау болып табылады;
- мәдени мәтінге, мәдениетке байланысты қызығушылықтарын және дағдыларын анықтау, философиялық мәдениетке кіретін фундаментальді категориялармен ұғымдардың жауабын қарастыру, мәдениет концепиясын білу, шетелдік ойшылдардың мәдениет байланысты қорытындыларын болашақ магистранттардың қызығушылықтарын тудыру.

Жазбаша емтихан тақырыптары

№	Мазмұны	
1	Классикалық және классикалық емес философия	
2	Философиядағы әлеуметтік динамика мен синергетикалық жаңашылдық	
3	Кантқа философиялық негіздеме беріңіз	
4	Классикалық неміс философиясы өкілдерін компаративистикалық әдіспен ажыратыңыз	
5	Кант антропологиясына философиялық талдау беріңіз	
6	Сыншыл Кантқа философиялық талдау беріңіз	
7	Гегельдің құқық концепциясына философиялық талдау беріңіз	
8	Кант пнн Гегель философиясы бір бірінен ерекшеленетінін ажыратыңыз	
9	Гегель диалектикасына философиялық талдау беріңіз	
10	Классикалық неміс философиясы өкілдеріне заманауи талдау беріңіз 11 Философия ақылмен қамтылған дәуір ретінде. 12 Философияның ақылмен қамтылған дәуірінің ерекшеліктері 13 В.Ф.Гегельдің "Рух философиясына" қысқаша анықтама беріңдер 14 Ағартушылық дәуірінің басты ерекшеліктері 15:Кант және эволюциялық рационализмді сынау. 16- Кант философиясын талдау 17 Гегель бойынша рух фенеменологиясы 18 Сыншылдык кезеніне дейінгі Кант өз философиясында сыртқы әлемді тану мумкіндігі	

	19 Кант жаратылыстану ғылымдарының мүмкіндіктері мен шектеулері туралы 20 Канттың "таза ақылға сын" еңбегінде танымның шектеулері 21 Канттың моральдық философиясында "парыз" ұғымының маңыздылығы неде, және ол адам әрекеттерін қалай бағыттайды 22 Канттың "Практикалық ақыл" мен "Таза ақыл" арасындағы айырмашылығы оның адам табиғаты мен этикаға деген көзқарасы 23 Неліктен Канттың философиясы "сыншыл" деп аталады және оның "сын" түсінігі күнделікті ұғымнан ерекшеленуи 24 Жаңакантшылдар философиясы қағидалары 25 Жаңакантшылдардың Канттың философиясына қосқан негізгі үлестері 26 Гегель филсофиясының қалыптасу тарихы 27 Неміс философиясының өкілдері 28 Канттың этика және мораль филасофиясы 29 Гегельдің Рух феноменологиясында рухтың дамуы қандай кезеңдер арқылы өтеді және әр кезеңнің мәні 30 Гегель философиясының қалыптасуына Канттың сыни философиясы қалай әсер етті және Гегель оның шектеулерін қалай еңсеруге тырысты 31 Гегель"Логика ғылымы еңбегінде логиканы үшке бөледі. Олар: 1)Болмыс туралы ілім 2)Мән туралы ілім 3)Ұғым туралы ілім. 32 Гегель себепті рухты адам өмірінің негізі,субстанциясы деп есептуі 33 Құқық философиясының анықтамалары 34 Логика ғылымының философиядағы рөлі 35 Гегельдің тарих философиясында "әлемдік рух" қандай рөл атқарады және оның адамзат тарихының дамуына әсері 36 Гегельдің құқық философиясында мемлекеттің рөлі Мемлекет пен жеке тұлғаның арақатынасы 37 Гегельдің тарих философиясындғыа "Әлемдік ақыл" ұғымы 38 Гегельдің пікірінше, тарих қалай дамиды және заңдылықтары 39 Постгегельдік философияның негізгі өкілдері және олар Гегельдің философиясын қалай қайта қарастырды 40 Гегельден кейінгі философтар оның диалектикасына сын-пікірлер білдіруі 41 Гегель мен Маркстің диалектика ұғымыныі айырмашылықтарға ие болуы 42 Постгегельдік философия Гегельдің диалектикасын қалай қайта түсіндірді және оған сын айтуы 43 Гегель эстетикасында «құдайылық» пен «көркемдік» ұғымдарын байланыстыруы 44 Гегель және марксистік философия ұқсастықтары 45 Гегельдің «Философия – ақылмен қамтылған дәуір» деген тұжырымы және философияның рөлі мен мәні	

Ережеге №1 қосымша

ҚОРЫТЫНДЫ БАҚЫЛАУДЫ КРИТЕРИАЛДЫ БАҒАЛАУ РУБРИКАТОРЫ
Пән:: 101847 «КЛАССИКАЛЫҚ НЕМІС ФИЛОСОФИЯСЫ: КАНТ ПЕН ГЕГЕЛЬ»
М 10 пәні бойынша

Форма: Жазбаша **Платформа:** офлайн

№	Балл / Критерийі	ДЕСКРИПТОРЛАР		
		«Өте жақсы»	**«Жақсы»**	**«Қанағаттанарлы**
		90-100 %	**70-89%**	**50-69%**
1 сұрақ	**1 критерийі** **Пәннің теориялық негіздері мен зерттеу бағыттарын білу және түсіну, ерекшеліктерін тану, логикалық мазмұнын дәйектеу**	Жауапта сұрақтың жан-жақты ашылуы, егжей-тегжейлі дәлелдер бар, әрбір қорытынды мен мәлімдеме логикалық және дәйекті түрде құрастырылған.	Жауап құрамында мәселені толық, бірақ толық емес қамту, негізгі ережелерді қысқартып дәлелдеу, логиканы бұзу және материалды баяндау өту реттілігі бар.	Жауап құрамында билетте ұсынылған мәселелердің толық қамтылмауы, үстірт дәлелдер келтірілуі, негізгі ережелердің сақталмауы, композициялық теңгерімсіздіктердің о алуы, логиканың бұзы және материалды бая реттілігі бар.
	2 критерийі. **Пәннің теориялық мазмұнын меңгеру және пән терминологиясын дұрыс қолдану**	Теориялық мазмұны олқылықсыз толық, жүйелі, терең меңгереді. Студент пәннің терминдерін өте жақсы меңгеріп, олардың дұрыстығын көрсетеді, сұрақтарға жауап бергенде қолданады.	Теориялық мазмұны олқылықтарсыз, жалпы игерілді. Студент жақсы білімін көрсетіп, пәннің негізгі терминдерін, олардың дұрыстығын сұрақтарға жауап бергенде қолданылады.	Теориялық мазмұнны басым бөлігі игерілед бірақ көп нәтижелі болмайды. Студент па негізгі терминдері бойынша білімдерін көрсетеді. Жауапта стилистикалық қателе мен терминдерді дұры емес қолдану кездесед
2 сұрақ	**3 критерийі** **Курс теориясын және таңдалған әдістеме мен технологияны нақты практикалық тапсырмаларға қолдануды біріктіру мүмкіндігі**	Оқу тапсырмасын толық орындау, қойылған сұраққа егжей-тегжейлі, дәлелді жауап беру, содан кейін курстың практикалық мәселелерін шешу.	Оқу тапсырмасын жартылай орындау, курстың практикалық мәселелерін толық емес жауап беру, кейде дәлелді жауап; нормаларды сауатсыз қолдану.	Материал үзінділерме берілген, логикалық жүйелілік бұзылған, фактілік және мағына қателіктер жіберілген бойынша теориялық б үстірт пайдаланылады
	4 критерийі **Алынған білім негізінде әлеуметтік зерттеулерде үлкен деректерді пайдалану**	Студент білімді практикалық қолдануды көрсетті. Тәжірибеге бағытталған тапсырма өте жақсы орындалды: тапсырма сұрағына дұрыс жауап берілген, оны шешу	Білімді практикалық қолдануды көрсетті. Тәжірибеге бағытталған тапсырма кейбір дәлсіздіктермен	Студент білімді практикалық қолдану көрсетті. Тәжірибеге бағытталған тапсырма кейбір дәлсіздіктерме

	мүмкіндіктерін қолдану дағдыларына сүйене отырып, тәжірибеге бағытталған тапсырманы орындау	барысы жан-жақты, дәйекті, сауатты және теориялық негіздемелермен түсіндірілген	орындалды: тапсырма сұрағына дұрыс жауап берілген, оны шешу барысы жан-жақты, бірақ жеткіліксіз логикалық, кейбір детальдарда қателіктер мен теориялық негіздемеде аздаған қиындықтар бар.	орындалған: тапсырма сұрағына дұрыс жауап берілген, шешу барысы жан-жақты түсіндірілі бірақ жеткілікті логик емес, кейбір детальдар қателіктер мен теория негіздемеде аздаған қиындықтар бар.
3 сұрақ	**5 критерийі Әлеуметтік мәселелерді ғылыми талдау дағдыларында меңгеру және тәуелсіз құндылық пайымдауларын дамыту.**	Қажетті біліктер мен меңгерілген материалмен жұмыс істеу дағдылары қалыптасқан. Студент бағалау пікірлерін негіздеді, жеткізді, өз пікірін дәлелдеп, қорғау қабілетін көрсетті.	Қажетті біліктер мен меңгерілген материалмен жұмыс істеу дағдылары негізінен қалыптасқан. Студент бағалау пікірлерін жеткізу, дәлелдеу және өз пікірін қорғау қабілетін ішінара көрсетті.	Қажетті практикалық дағдылар меңгерілген материалмен жұмыс істеуде негізінен қалыптасқан, бірақ орындалған тапсырмалардың кейбірінде қателіктер Студент өз пікірлерін жеткізуде ішінара қабілетін көрсетті, бір аргументация көрсете алмады.
	6 критерийі Таңдалған әдістеменің ұсынылған практикалық тапсырмаға қолданылуын бағалау және талдау, алынған нәтижені негіздеу	Ғылыми тұжырымдар мен қолданылған әдістеме және технологияның дәйекті, логикалық және дұрыс негіздемесі, сауаттылық, ғылыми тілдің нормаларын сақтау; материалды баяндауда минималды дәлсіздіктерге жол беріледі, олар жалпы алғанда дұрыс қорытындыларға әсер етпейді.	Тұжырымдамалық материалды пайдалану кезінде жекелеген маңызсыз дәлсіздіктер мен жалпылауда және қорытындыларда аздаған қателіктерге жол беріледі, олар тапсырманы орындаудың жалпы деңгейіне әсер етпейді.	Негізделген ғылыми тұжырымдардың қолданылуымен байланысты қорытындылар нақтыланбаған және сенімді емес, стильдік және грамматикалық қателіктер бар, сондай практикалық шешімде нәтижелерін өңдеуде дәлсіздіктер байқалад

ҚОРЫТЫНДЫ БАҚЫЛАУДЫ КРИТЕРИАЛДЫ БАҒАЛАУ РУБРИКАТОРЫ

(стандартты ауызша / жазбаша нысандар үшін)

Пән Кант пен Гегель: . **Форма:** Жазбаша **. Платформа: Универ- оффлайн**

№	Балл / Критерийі	ДЕСКРИПТОРЛАР		
		«Өте жақсы»	«Жақсы»	«Қанағаттанарлы
		90-100 %	70-89%	50-69%
1 сұрақ	1 критерийі			
	2 критерийі т.б.			
2 сұрақ	1 критерийі			
	2 критерийі т.б.			
3 сұрақ	1 критерийі			
	2 критерийі т.б.			

Қорытынды бағаны есептеу формуласы:

Қорытынды баға **(ҚБ) = (%1+%2+%3+%4+%5+%6 т.б.) / К**, мұнда **%** – критерий бойынша тапсырманы орындау деңгейі, **К** – критерийлердің жалпы саны.

Факультеттің Ғылыми кеңесі,
Декан Б.Б. Мейрбаев
Факультет әдістемелік бюро төрайымы А. Альчинбаева
Философия
кафедрасының меңгерушісі Ә.А. Құранбек
Дәріскер Т.Х. Ғабитов